

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	MNEΦ 160	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο και άνω
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην ελληνική λαϊκή μουσική (ρεμπέτικη)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
<i>Διαλέξεις</i>	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (στα ελληνικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://classweb.cc.uoc.gr/classes.asp		
<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων 			
<p>Το μάθημα αποτελεί βασικό βήμα για την εξοικείωση του προπτυχιακού φοιτητή με την επιστήμη της μουσικολογίας. Η ύλη του στοχεύει σε μια πρώτη αλλά ουσιαστική επαφή των φοιτητών με την ξεχωριστή αυτή αστική λαϊκή δημιουργία που ονομάζεται ρεμπέτικο τραγούδι και που πρόσφατα (2017) ανακηρύχθηκε από την UNESCO μέρος της παγκόσμιας άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς. Στόχο του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση από την πλευρά των φοιτητών της αλληλεπίδρασης του μουσικής με τις υπόλοιπες τέχνες και με τη λογοτεχνία αλλά και να φέρει τους φοιτητές σε επαφή με την ιστορία και τη μορφολογία αυτού του τόσο παρεξηγημένου είδους αστικής μουσικής, εστιάζοντας περισσότερο στο διάστημα από το ξεκίνημα του 20ού αιώνα μέχρι και λίγο μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο</p> <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • κατανοεί τα βασικά και κρίσιμα μουσικά χαρακτηριστικά του ρεμπέτικου τραγουδιού 			

- διακρίνει τις κοινωνικές και ιστορικές συνθήκες μέσα στις οποίες γεννήθηκε και από τις οποίες επηρεάστηκε η ρεμπέτικη μουσική και το αντίστοιχο τραγούδι κατά το διάστημα αυτό
- γνωρίζει βασικά στοιχεία της ιστορίας της ελληνικής αστικής παραδοσιακής μουσικής και κυρίως την κληρονομιά τους στη σημερινή μουσική σκηνή

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

- Ομαδική Εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή : βασικοί όροι και παρεξηγήσεις
2. Μουσικές τάσεις στον 19ο αιώνα: υψηλή και ταπεινή μουσική, Όπερα και θέατρο σκιών
3. «Ελληνικός» και «ξένος» τρόπος διασκέδασης. Καφέ Σαντάν και καφέ αμάν.
4. Η σύγχυση με τη χρήση του όρου αμανές
5. Η μετανάστευση ως ιδανικός τόπος καλλιέργειας του ρεμπέτικου. Πρώτες ηχογραφήσεις στην Αμερική.
- 5 Η περίπτωση του στρατοπέδου Γκαίριλιτς. Το ρεμπέτικο ως κίνδυνος. Ο Ζαχαρίας Παπαντωνίου για τον αμανέ.
6. Η μουσική ζωή στη Σμύρνη και την Πόλη. Κοιτίδες του ρεμπέτικου εκτός συνόρων.
7. Η αχαρτογράφητη μουσική ζωή στον Πειραιά.
8. Μικρασιατική καταστροφή και αστική λαϊκή μουσική.
9. Πρώτες δισκογραφικές εταιρείες στην Ελλάδα. Το άνοιγμα στο ρεμπέτικο. Η Κολούμπια στη Ριζούπολη. Μάρκος Βαμβακάρης. Τετράς ξακουστή του Πειραιώς. Μίνως Μάτσας.
- 10 Το ρεμπέτικο κατακτά το θέατρο: οπερέτα, επιθεώρηση, θέατρο σκιών.
- 11 Το ρεμπέτικο στα χρόνια της 4^{ης} Αυγούστου. Η επιτροπή μουσικής λογοκρισίας και ο Ιωάννης Ψαρούδας. Μαρασμός της Σμυρναϊκής σχολής.
- 12 Κατοχή και εμφύλιος. Η καθιέρωση του μουζουκίου.
- 13 Μεταπολεμική κληρονομιά και μεταλλάξεις. Ύστερος Τσιτσάνης, Νίνου, Μπέλου, Τζουανάκος. Ο Χιώτης και η 4^η χορδή στο μουζούκι. Η σημερινή κατάσταση. Παραμένει ζωντανό και θαλερό το ρεμπέτικο;

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.
 Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Στην τάξη</p>																			
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Βιντεοσκοπημένα και ηχογραφημένα μέρη των παραστάσεων Φωτογραφικό υλικό Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class</p>																			
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="676 463 1011 521">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1011 463 1353 521">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="676 521 1011 580">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1011 521 1353 580">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 580 1011 638"></td> <td data-bbox="1011 580 1353 638"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 638 1011 696"></td> <td data-bbox="1011 638 1353 696"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 696 1011 754"></td> <td data-bbox="1011 696 1353 754"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 754 1011 813"></td> <td data-bbox="1011 754 1353 813"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 813 1011 871">Αυτοτελής Μελέτη</td> <td data-bbox="1011 813 1353 871">83</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 871 1011 929">Τελική Γραπτή Εξέταση</td> <td data-bbox="1011 871 1353 929">3</td> </tr> <tr> <td data-bbox="676 929 1011 974">Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td data-bbox="1011 929 1353 974">125</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39									Αυτοτελής Μελέτη	83	Τελική Γραπτή Εξέταση	3	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																			
Διαλέξεις	39																			
Αυτοτελής Μελέτη	83																			
Τελική Γραπτή Εξέταση	3																			
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125																			
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και πού είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γραπτή τελική εξέταση όπου θα εξετάζονται: Η εμφάνιση και η εξέλιξη του είδους στην Ελλάδα Οι βασικότεροι σταθμοί στην ιστορία του Η αντίθεση διασκεδαστικής και ψυχαγωγικής μουσικής θεάτρου Η δυνατότητα της διασκεδαστικής μουσικής να αποτελεί τέχνη και του ρεμπέτικου να αποτελεί καλλιτέχνημα Η δυνατότητα του φοιτητή να αναγνωρίζει σε σημερινές ή παλιότερες εκτελέσεις κομβικά στοιχεία του είδους</p>																			

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βλησίδης Κώστας, *Όψεις του ρεμπέτικου*, Εκδόσεις του 21^{ου}, Αθήνα 2004
Βλησίδης Κώστας, *Για μια βιβλιογραφία του ρεμπέτικου (1873-2001)*, Εκδόσεις του 21^{ου}, Αθήνα 2002
Κοταρίδης Νίκος, *Ρεμπέτες και ρεμπέτικο τραγούδι*, Πλέθρον, Αθήνα 1996.
Κουνάδης Παναγιώτης, *Εις ανάμνησιν στιγμών ελκυστικών*, Κατάρτι Αθήνα 2003.
Λιάβας Λάμπρος, *Το ελληνικό τραγούδι από το 1821 ως τη δεκαετία του 1950*, Εμπορική Τράπεζα & Καπόν, Αθήνα 2009
Ζαϊμάκης Γιάννης, *Καταγώγια ακμάζοντα στο Λάκκο Ηρακλείου: παρέκκλιση, πολιτισμική δημιουργία, ανώνυμο ρεμπέτικο (1900-1940)*, Πλέθρον, Αθήνα 2008
Σειραγάκης Μανώλης, *Το ελαφρό μουσικό θέατρο στη μεσοπολεμική Αθήνα (1922-1940)*, 2 τόμοι, Καστανιώτης, Αθήνα 2009.
Χατζηπανταζής Θόδωρος, *Της Ασιάτιδος μούσης ερασταί, Η ακμή του αθηναϊκού καφέ αμάν στα χρόνια της βασιλείας του Γεωργίου Α΄ Συμβολή στη μελέτη της προϊστορίας του Ρεμπέτικου*, Στιγμή, Αθήνα 1986
Χατζηδουλής Κώστας, *Ασεβή τροπάρια*, Virgin, Αθήνα 2002